

Rabbi Moché ben Maïmon, dit Maïmonide (1135 – 1204).

L'œuvre de Maïmonide

Une téchouva impossible

L'endurcissement du cœur de pharaon pose question à l'exégèse juive qui affirme que l'homme est libre devant Dieu.

Rambam développe sa réponse en disant que lorsqu'une personne se met dans une logique de mal (selon les critères de la Tora) en toute liberté, elle peut arriver à un point de non retour. Elle mourra alors des conséquences de ses fautes.

רמב"ם הלכות תשובה פרק ו הלכה ג

ואפשר שיחטא אדם חטא גדול או חטאים רבים עד שיתן הדין לפני דין האמת שיהא הפרעון מזה החוטא על חטאים אלו שעשה ברצונו ומדעתו שמונעין ממנו התשובה ואין מניחין לו רשות לשוב מרשעו כדי שימות ויאבד בחטאו שיעשה... לפיכך חזק הקב"ה את לבו, ... , כדי להודיע לבאי העולם שבזמן שמונע הקב"ה התשובה לחוטא אינו יכול לשוב אלא ימות ברשעו שעשה בתחילה ברצונו, ... נמצאת אומר שלא גזר האל על פרעה להרע לישראל, ולא על סיחון לחטוא בארצו, ולא על הכנענים להתעיב, ולא על ישראל לעבוד עכו"ם אלא כולן חטאו מעצמן וכולן נתחייבו למנוע מהן התשובה.

Rambam lois de la téchouva § 6, loi 3

Il se peut qu'un homme commette une faute grave ou de nombreuses fautes devant le Juge de vérité; si bien que la punition pour les fautes qu'il a perpétrées selon son désir et en pleine connaissance de cause est que lui soit retiré la possibilité du repentir, afin qu'il périsse dans la faute qu'il a commise et par elle. [...] Voilà pourquoi le Saint, béni soit-Il, a endurci le cœur de pharaon. [...] Afin de faire savoir au monde qu'au moment où le Saint, béni soit-Il, empêche le repentir pour le fauteur, celui-ci ne pourra plus se repentir, mais il mourra pour le mal commis au début en toute conscience. [...] Il découle que ce n'est pas Dieu qui a déterminé Pharaon à faire du mal à Israël, ni Sihon à pécher en Son royaume, ni les Cananéens à se souiller d'abominations, ni les Israélites à pratiquer l'idolâtrie, mais ils ont tous fauté de leur propre initiative, et ont été condamnés à ne plus pouvoir se repentir.